

Pásztor Gyula

HOGY TUDJAK ADNI

Amikor azokon a témákon gondolkodom, amelyek egybevágóan a rovat címével, egyre inkább be kell látnom, nem annyira az a kérdés, mi mindenben van szükségünk arra, hogy Isten azon a területen oktasson, formáljon, hanem inkább az, van-e olyan, ahol megvagyunk, meglehetünk e nélkül is. Egészen biztosan így van ez tehát a diakónia, a gondoskodás területén is. Ő taníthat jól érteni ennek az indítékait, és helyesen gyakorolni a megvalósítását. Figyeljünk tehát most erre egy beszédes bibliai szakasz, a 2Kor 8. és 9. fejezete alapján. Itt Pál apostol a jeruzsálemi, szűkölködő keresztyének számára szervezett gyűjtés okán ír a korinthusi hívőknek. Mivel nemcsak parancsot ad vagy felhívást tesz közzé, hanem körültekintően igyekszik felkészíteni a gyülekezetet az adakozás szolgálatára, így amit elmond, hasznos és általános érvényű is ezen a területen.

Érdekes, és egyben tanulságos is, hogy az apostol egyáltalán nem tartja fontosnak taglalni, miért és hogyan jutottak a jeruzsálemiek ilyen nehéz anyagi helyzetbe. Amit látott és hallott róluk, az elég ok arra, hogy ügyüket saját ügyének és a hívők egész közössége ügyének tekintse. Hiszen – amint előző levelében írta – „...ha szenved az egyik tag, vele együtt szenved valamennyi...” (1Kor 12,26). Ezt segít megélni azoknak, akiket ebbe személyesen vagy üzenete útján be tud vonni.

Amikor levelében ehhez a témához ér, megszemből indul. A korinthusi gyülekezet számára példaként említi a macedóniai keresztyéneket, akikről ugyanezen gyűjtés kapcsán ezt mondja: „...erejük szerint, sőt erejükön felül is önként adakoztak. [...] És nemcsak azt tették, amit reméltünk, hanem először önmagukat adták az Úrnak, és azután nekünk, az Isten akaratából.” (2Kor 8,3.5) Miért fontos ez? Mert a diakóniának egyik döntő lépése az, amit a macedónok tettek. Mindenestől Isten kezébe helyezték az életüket, mindenüket letették Isten kezébe.

Tehát amikor adakoztak, nem a magukéból adtak, hanem abból, ami Istené, csak náluk volt elhelyezve, rájuk volt bízva. Megértették, hogy Istennek azzal, amivel immár ő rendelkezik, most ez a szándéka, s szabadok voltak arra fordítani, amire Isten jónak látta.

A folytatásban ezen az úton vezeti tovább Pál a korinthusiak és a mindekori olvasók figyelmét: „Azért ahogyan mindenben bővelkedtek: hitben és igében, ismeretben és minden igyekezetben, és a tőlünk rátok áradó szeretetben, úgy ebben az adakozásban is legyetek bőkezűek. [...] Mert ismeritek a mi Urunk, Jézus Krisztus adományát, hogy gazdag létére szegénnyé lett értetek, hogy ti az ő szegénysége által meggazdagodjatok. [...] Mert ha megvan a készség, az aszerint kedves, ami je kinek-kinek van, nem aszerint, ami je nincs.” (8,7.9.12) A sokszor önző, elégedetlen természetünk miatt mindig meggazdagító, amikor Isten valamilyen eszközén keresztül megnyitja az értelmünket, hogy észrevegyük, mi mindenünk van, mi mindenben bővelkedünk annyira, hogy fölöslegünk is van belőle. Mert adni *ebből* lehet, mert ebből *lehet* adni. Pál erre igyekszik felnyitni olvasói szemét. Talán egyszerű körülmények között is milyen gazdagságban élnek, élünk úgy a ránk áradó szeretet, mint a napi szükségletek terén! És amiben így Isten ajándékát ismerem fel, az nemcsak arra ösztönöz, hogy hálával magasztaljam érte az Urat – természetesen arra is –, hanem ez a magasztalás abban lesz teljessé, hogy nemcsak az ajándékáért, hanem az ajándékával is tudom az Ő dicsőségét szolgálni oly módon, hogy meg tudom osztani, szabad vagyok az Ő akarata szerint felhasználni.

Mélyen összecseng ez a gondolat Jézus Krisztus saját gyakorlatával. Amikor a tanítványai felhívták a figyelmét az ötezer ember szükségére, éhségére, Jézus azt várta tőlük, hogy ők gondoskodjanak róluk. Az övéi értetlenül álltak a feladat előtt, de Jézus a magyarázkodásukat hallva azt kérdezte tőlük: „Hány kenyerek van? Menjetek, nézzétek meg!” (Mk 6,38) Mert szolgálni abból lehet, ami van. S amikor ezt megtették, ugyanazt kérte tőlük, mint amit a macedónok is tettek: adják oda neki. Aztán Jézus maga is letette Atyja kezébe azt, amit odavitték. S amikor így megáldva odaadta a kenyeret és halat a tanítványainak, ők már nem a magukét vitték, hanem azt, amit Jézus küldött. Ami bejárta a maga isteni útját, hogy adomány legyen. Mennyivel más lehetett ezt elfogadni, mint valamelyik tanítvány könyöradományát. Ez a megközelítés segít jól érteni Pál apostol következő mondatát is: „...a mostani időben a ti feleslegetek pótolja azok hiányát, hogy máskor azok feleslege is pótolja majd a ti hiányotokat, és hogy így egyenlőség legyen...” (8,14). Így mindkettő Istent dicsőíti: az adomány, és annak elfogadása is. A keresztyén embernek mindkettőt tanulnia kell, mindkettőre szabadnak kell lennie.

Hogy ebben tovább segítsen, az apostol elmondja, hogyan látja ő hittel – és minden bizonnal tapasztalata alapján is – Isten szerető gondviselésének rendjét: „Az Istennek pedig van hatalma arra, hogy minden kegyelmét kiárassza rátok, hogy mindenütt minden szükségessel rendelkezettek, és bőségetek legyen minden jó cselekedetre. [...] Aki pedig magot ad a magvetőnek, és eledelül kenyeret, megadja és megsokasítja vetőmagotokat, és megsaporítja igazságotok gyümölcsét. Így mindenben meggazdagodtok a teljes tisztaszívúségre, amely hálaadást szül az Isten iránt általunk.” (9,8-11)

Isten gyermeke erre készülhet, erre számíthat. Istennek van hatalma – és nyilván van szeretete is – az övéiről úgy gondoskodni, hogy mindenütt minden szükségessel

rendelkezzenek. De a gondviselésének a célja nem csak ennyi, pedig ezzel talán be is érnénk. Az túlmegy a saját szükségleteink kielégítésén: „és bőségek legyen minden jó cselekedetre”. Erre is lesz gondja, egyúttal erre is gondja van. Más megközelítésben: amit ilyen kegyelmesen, gazdagon kaptatok, abban egészen biztosan benne van az is, amit arra szánt, hogy jót tegyetek vele. Amit rátok bízott, annak minden részletére odafigyel. Így nemcsak titeket áld meg, s nemcsak ajándékaival örvendeztet meg, hanem azzal is, hogy gyönyörködhetek abban, milyen áldássá teszi más számára azt, amit továbbadtok. Ráteszi újra a kezét, hogy megsokasodjon, hogy megelégtessen, ahogy előzőleg titeket megelégtített, és Isten csodáját láttátok benne, most megteszi a társatokkal is. Lám, ez így nemcsak titeket tölt el a teljes gazdagság örömeivel, hanem másban is hálaadást szül az Isten iránt.

Ezek után már könnyebb jól érteni Pál azon mondatát, amelyet sajnos többször hallunk összefüggéséből kiragadva, hiányosan idézni: „Mindenki úgy adjon, ahogyan előre eldöntötte szívében, ne kedvetlenül vagy kényszerűségből, mert a jókedvű adakozót szereti az Isten.” (9,7) Kulcs szava ennek a felhívásnak a „jókedvű” (a görög eredetiben hilarosz) kifejezés, melynek jelentéstartalma az örvendezőtől a bátoron át a szívesig, készségesig terjed. Pál nem is maga fogalmaz itt, hanem a Példabeszédek 22,9 ígéretére hagyatkozik, ahol ezt olvassuk: „A jóságos tekintetű ember áldott lesz, mert ad kenyeréből a nincstelennek.” (RUF) Isten örömét leli abban az emberben, akivel a fentebb látott úton eljutott odáig, hogy amit ad, abban Isten kedves ajándékát látja, amelyet arra kapott, hogy valaki számára áldásul legyen vele. Gyönyörködik Isten abban, aki egyszerre örül és könyörül. Erre hívott, ehhez készítette el mindent, ezen fáradozik, és boldog, ha ez eléri a célját.

Oktass, hogy éljek! Aki ezzel az igénnyel, imádsággal járul Isten elé a diakónia, a gondoskodás terén, azt Ő ilyen kedves iskolában tanítja, formálja és készíti fel arra, hogy adni tudjon, hogy tudjon adni.